

Lista nr 2 z matematyki dyskretnej

1. Na kartce w kratkę zaznaczono 5 punktów kratowych (czyli punktów o obu współrzędnych całkowitoliczbowych). Wykaż, że środek odcinka łączącego pewne dwa spośród tych punktów jest także punktem kratowym.

- ✓ 2. (+) Dany jest ciąg liczb naturalnych $a_1, a_2, \dots, a_n$. Pokaż, że istnieją takie i oraz j , $i \leq j$, że suma $a_i + a_{i+1} + \dots + a_j$ jest podzielna przez n .

- ✓ 3. Wykaż, że dla każdej liczby naturalnej n istnieje liczba podzielną przez n , której zapis dziesiętny złożony jest tylko z zer i jedynek.

- ✓ 4. Wybieramy 55 liczb naturalnych takich, że: $1 \leq x_1 < x_2 < \dots < x_{55} \leq 100$. Pokaż, że jakkolwiek byśmy je nie wybrali, jakieś dwie będą różnić się o 9.

- ✓ 5. Pokaż, że spośród dowolnych trzech liczb całkowitych potrafimy wybrać dwie a i b takie, że $a^3b - ab^3$ jest podzielne przez 10.

- ✓ 6. (-) W każe pole szachownicy $n \times n$ wpisujemy jedną z liczb: $-1, 0, 1$. Następnie dodajemy do siebie liczby stojące w tej samej kolumnie, w tym samym wierszu i na tej samej przekątnej. Udowodnij, że wśród otrzymanych sum co najmniej dwie sły r one.

- ✓ 7. (-) Na okręgu zapisujemy w dowolnej kolejności liczby naturalne od 1 do 10. Pok z, że zawsze znajd a się trzy sąsiednie, których suma wynosi przynajmniej 18.

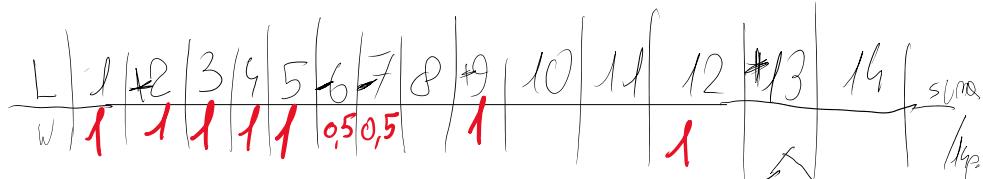
8. Podaj interpretacj  następującej tożsamości w terminach zbiorów:

$$\binom{n}{k} \binom{k}{m} = \binom{n}{m} \binom{n-m}{k-m}$$

- ✓ 9. (+) Wykaż prawdziwo to samo ci Cauchy'ego:

$$\binom{m+n}{r} = \sum_{i=0}^r \binom{m}{i} \binom{n}{r-i}.$$

1

Czy potrafisz udowodni  ją kombinatorycznie? ✓

10. Na ile sposob  3n dzieci może uformowa  trzy równoliczne koła g mie? (Dwie formacje są r one jes  istnieje dziecko, które kogo innego trzyma lewą ręk  w obu układach lub kogo innego prawą ręk .)

11. Niech n b e dzie liczb  naturalną. Na ile sposob  można pokolorowa  pola tablicy $n \times n$ na dwa kolory (każde pole jednym kolorem) tak, by liczba p o  jednego koloru nie przewy szala liczby p o  drugiego koloru o wieją ni  1?

- ✓ 12. Udowodnij przez indukcj , że dla każdego naturalnego n zachodzi:

$$(a+b)^n = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} a^i b^{n-i}.$$

13. (2p) (+) Oblicz liczb  funkcji niemalejących postaci $f: \{1, 2, \dots, n\} \rightarrow \{1, 2, \dots, n\}$

14. Na ile sposob  można wrzuci  2n kulek do k szuflad tak, by w każe szufladzie znalazła się parzysta liczba kulek? A na ile sposob  można wrzuci  2n + 1 kulek do 2k + 1 szuflad tak, by w każe szufladzie znalazła się nieparzysta liczba kulek?

1. Na kartce w kratkę zaznaczono 5 punktów kratowych (czyli punktów o obu współrzędnych całkowitoliczbowych). Wykaż, że środek odcinka łączącego pewne dwa spośród tych punktów jest także punktem kratowym.

Mamy cztery możliwości wyboru
 (P, P) , (N, N) , (P, N) , (N, P)

Wybieramy więc punktów, w jednym „koszyku” będą więc
 co najmniej dwa punkty $\Leftrightarrow$ dwa punkty będą miały też same porządkość
 obu współrzędnych.

porządko + porządko = całkowite
2

punktel (według porządkości).

W jednym „koszyku” będą więc
 dwa punkty będą miały też same porządkość
nieporządko + nieporządko = całkowite
2

Musimy otrzymać więc min. jeden punkt kratowy

2. (+) Dany jest ciąg liczb naturalnych $a_1, a_2, \dots, a_n$. Pokaż, że istnieją takie i oraz j , $i \leq j$, że suma $a_i + a_{i+1} + \dots + a_j$ jest podzielna przez n .

$$S_1 = a_1, S_2 = a_1 + a_2, \dots, S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$$

Istnieje n takich sum

Udowodnijmy problem nie w prost

Mamy dwie opcje:

I) Które z tych sum różni się modulo n :
- Mamy więc n różnych grup modulo $n \Rightarrow$ mamy grupy $\mathbb{O}$, sprzecznosci

II) Dwie sumy z różnią się modulo n

$S_i \equiv S_j \pmod{n} \Leftrightarrow S_j - S_i \equiv 0 \pmod{n}$

i równocześnie $S_j - S_i = a_{i+1} + a_{i+2} + \dots + a_j$ sprzecznosc

Muszą więc istnieć takie i oraz j

*możliwe że będą z te razem

3. Wykaż, że dla każdej liczby naturalnej n istnieje liczba podzielna przez n , której zapis dziesiętny składa się tylko z zer i jedynek.

Dla każdego n możemy wziąć $n+1$ liczb z siedmiu jedynek
 $(1, 11, 111, \dots, 11\dots1)$

Liczymy modulo n każdego z tych liczb

Jesli którakolwiek $x \bmod n = 0$ konczymy dowód
 Przypuśćmy dwa reszty będące równe, liczby z których te reszty liczymy oznaczmy jako a i b
 (odejmując jedynki od jedynek dostajemy 0)

Wtedy $(b-a) \bmod n = 0$ (o ile odejmując jedynki od jedynek dostajemy 0)

$$\begin{array}{l} \text{np. } \\ \begin{aligned} n=3 & \\ 1, & 11, 111, 1111 \\ 111 \bmod 3 = 0 & \checkmark \\ \text{ew. } 111 \% 3 = 111 \% 3 & \\ 1111 - 1 = 1110 & \end{aligned} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 1110 \% 3 = 0 \quad \checkmark \\ 11111 - 1 = 11110 \quad \checkmark \end{array}$$

4. Wybieramy 55 liczb naturalnych takich, że: $1 \leq x_1 < x_2 < \dots < x_{55} \leq 100$. Pokaż, że jakkolwiek byśmy je nie wybrali, jakieś dwie będą różnić się o 9.

Dzielić grupa modulo (0 - 8)

1, 10, 19, 28, 37, 46, 55, 64, 73, 82, 91, 100
2, 11, 20, 29, 38, 47, 56, 65, 74, 83, 92

9, - - - - - - - - - - 99

w kolejnej z grup mamy 11 lub 12 elementów
(w 8 m, w 12)

Do rozdzielenia 55 liczb $(55-9)/9 = 6$
w jednej, reszta 6

7 cyfr na 12 miejsc = przynajmniej dwie będą ze sobą przeliczyć
a więc będą oddalone o 9

(podzielność
przez 2 i 5)

5. Pokaż, że spośród dowolnych trzech liczb całkowitych potrafimy wybrać dwie a i b takie, że $a^3b - ab^3$ jest podzielne przez 10.

$$a^3b - ab^3 = ab(a^2 - b^2) = ab(a-b)(a+b)$$

Wów. $ab(a-b)(a+b) \equiv 0 \pmod{5}$

jeśli którakolwiek jest mod 0 lub są równe to wów. spełnione. Pozostałe opcje:

$$\{a, b, c\} = \{1, 2, 3\}, \{1, 2, 4\}, \{1, 3, 4\}, \{2, 3, 4\}$$

Dla każdego przypadku mamy $1+4$ lub $2+3 \equiv 0 \pmod{5}$

Jest więc podzielne przez 5

dla podz. przez 2 analogicznie

Podz. przez 2 i 5 $\Rightarrow$ podz. przez 10 c.n.u.

6. (-) W każde pole szachownicy $n \times n$ wpisujemy jedną z liczb: $-1, 0, 1$.

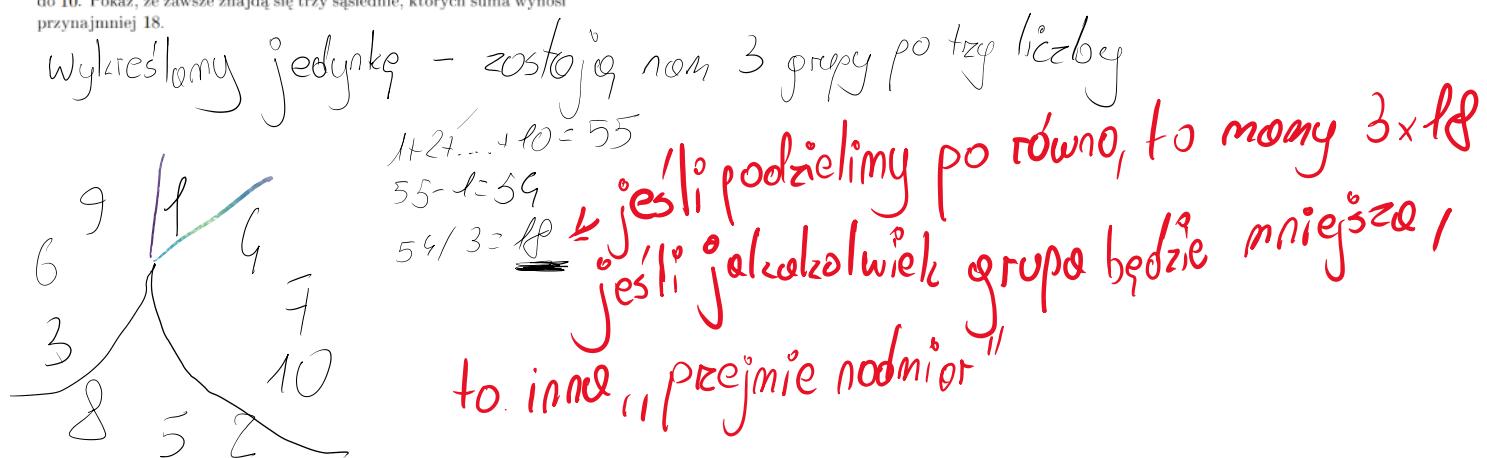
Następnie dodajemy do siebie liczby stojące w tej samej kolumnie, w tym samym wierszu i na tej samej przekątnej. Udowodnij, że wśród otrzymanych sum co najmniej dwie są równe.

$\forall n \in \mathbb{N}$ mamy $2n+1$ sum (podteki)
(n w kolumnach i zero)

$\forall n \in \mathbb{N}$ mamy $2n+2$ sumy
(n kolumn, n wierszy, 2 przekątne)

wykazujemy $2n+2$ do $2n+1 \Rightarrow$ min. 1 podwójne (równe) c.n.u.

7. (-) Na okręgu zapisujemy w dowolnej kolejności liczby naturalne od 1 do 10. Pokaż, że zawsze znajdą się trzy sąsiednie, których suma wynosi przynajmniej 18.

8. Podaj interpretację następującej tożsamości w terminach zbiorów:

$$\binom{n}{k} \binom{k}{m} = \binom{n}{m} \binom{n-m}{k-m}$$

9. (+) Wykaż prawdziwość tożsamości Cauchy'ego:

$$\binom{m+n}{r} = \sum_{i=0}^r \binom{m}{i} \binom{n}{r-i}.$$

Czy potrafisz udowodnić ją kombinatorycznie? $\downarrow$

Każdy dowód indukcyjny:

$$(0) \quad \binom{m+n}{r} = \sum_{i=0}^r \binom{m}{i} \binom{n}{r-i}.$$

Indukcja względem m :

I $m=0$ dla $i \neq 0$ mamy $\binom{0}{i} = 0$, mamy więc

$$\binom{0}{r} = \binom{0}{0} \binom{0}{r-0} \quad (\text{oczywiście prawda})$$

II złożymy dla pewnego m i dowolnych $n, k \in \mathbb{N}$, pokażmy że:

$$\binom{m+n+l}{r} = \sum_{i=0}^r \binom{m+i}{i} \binom{n}{r-i}$$

Wybieramy tyle samo osób z takiej samej ilości osób - zbiory będą więc równe

Dowód kombinatoryczny (na odtłuski razem):

$$\binom{m+k}{n} = \sum_{i=0}^n \binom{m}{i} \binom{k}{n-i}$$

Chcemy wybrać n ludzi z m mężczyzn i k kobiet

Mozemy po prostu wybrać n na $\binom{m+k}{n}$ sposobów

Ale moemy też wybrać najpierw i mężczyzn w m sposobach, a następnie $n-i$ kobiet na k sposobów

Wybieramy tyle samo osób z takiej samej ilości osób - zbiory będą więc równe

rozbijamy $\binom{m+l}{i}$ na dwa symbole

$$P = \sum_{i=0}^r \binom{m+l}{i} \binom{n}{r-i} = \sum_{i=0}^r \left(\binom{m}{i} + \binom{m}{i-1} \right) \binom{n}{r-i} =$$

$$\sum_{i=0}^r \binom{m}{i} \binom{n}{r-i} + \sum_{i=0}^r \binom{m}{i-1} \binom{n}{r-i} = \quad \begin{matrix} \text{rozłączamy sumę} \\ \text{wyliczamy jedną sumę, przekształcamy drugą} \end{matrix}$$

$$\binom{m+n}{r} + \sum_{i=0}^r \binom{m}{i} \binom{n}{r-i-1} = \quad \begin{matrix} \text{wyliczamy drugą sumę: zwiążamy} \\ \text{wyliczamy drugą sumę: zwiążamy} \end{matrix}$$

$$\binom{m+n}{r} + \binom{m+n}{r-l} = \binom{m+n+l}{r} = \boxed{c. A. Q.}$$

10. Na ile sposobów $3n$ dzieci może uformować trzy równoliczne koła graniaste? (Dwie formacje są różne jeśli istnieje dziecko, które kogo innego trzyma lewą ręką w obu układach lub kogo innego prawą ręką.)

11. Niech n będzie liczbą naturalną. Na ile sposobów można pokolorować pola tablicy $n \times n$ na dwa kolory (każde pole jednym kolorem) tak, by liczba pól jednego koloru nie przewyższała liczby pól drugiego koloru o więcej niż 1?

n	pola	opcje
1	1	~~B/C~~
2	4	~~B/C~~
3	9	~~B/C~~ ~~B/B/C~~ ~~B/B/C~~
4	16	~~B/C~~ ~~B/B/C~~ ~~B/C/C/C~~ ~~B/B/B/B~~ ~~C/C/C/C~~

będę dla uproszczenia pisać
czarny / biały (C/B)

Zauważamy że dla:

- > pozytywów rozważamy tylko różnicę o 1
- > niepozytywów tylko różnicę o 1

~~B/B B/B B/B B/B~~

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

12. Udowodnij przez indukcję, że dla każdego naturalnego n zachodzi: $\binom{n}{k} = 1$ dla $k=0 \cup k=n$

$$(a+b)^n = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} a^i b^{n-i}.$$

$$\text{I } \sum_0^n \binom{i}{0} a^0 b^i + \binom{i}{0} a^i b^0 = b + a = a + b = (a+b)^i \quad \checkmark$$

II zat. dla n ud. dla $n+1$:

$$(a+b)^{n+1} = (a+b)(a+b)^n = (a+b) \sum_{i=0}^n \binom{i}{0} a^i b^{n-i} = \text{wychodzimy od lewej i rozpisujemy}$$

$$a \sum_{i=0}^n \binom{i}{0} a^i b^{n-i} + b \sum_{i=0}^n \binom{i}{0} a^i b^{n-i} = \text{rozbijamy sumy na } a \text{ i } b$$

$$\sum_{i=0}^n \binom{i}{0} a^{i+1} b^{n-i} + \sum_{i=0}^n \binom{i}{0} a^i b^{n-i+1} = +1 \text{ do odpowiednich potęg} \quad \text{wyznajemy po wyrazie = newtona i sum}$$

$$\sum_{i=0}^{n-1} \binom{i}{0} a^{i+1} b^{n-i} + \binom{n}{0} a^{i+1} + \sum_{i=1}^n \binom{i}{0} a^i b^{n-i+1} + \binom{n}{0} b^{n+1} = \text{przesuwamy pierwszą sumę o } b \text{ i symbole Newtona przy zmiennej}$$

$$\binom{n}{0} a^{i+1} + \sum_{i=1}^n \left[\binom{i}{i-1} + \binom{n}{i} \right] a^i b^{n-i+1} + \binom{n}{0} b^{n+1} = \text{Łączymy sumy}$$

$$\binom{n+1}{0} a^{i+1} + \sum_{i=1}^n \binom{n+1}{i} a^i b^{n-i+1} + \binom{n+1}{0} b^{n+1} = \text{zwijamy symbol Newtona przy sumie}$$

$$\sum_{i=0}^{n+1} \binom{i}{0} a^i b^{n+1-i} \quad \begin{matrix} \text{suma start o jeden w dół} \\ \text{i odp. potęga przy } b \end{matrix}$$

Doprowadzone do postaci c prawej strony. Dowód skończony

+13

15 October, 2023 09:19

13. (2p) (+) Oblicz liczbę funkcji niemalejących postaci
 $f : \{1, 2, \dots, n\} \rightarrow \{1, 2, \dots, n\}$.

14. Na ile sposobów można wrzucić $2n$ kulek do k szuflad tak, by w każdej szufladzie znalazła się parzysta liczba kulek? A na ile sposobów można wrzucić $2n + 1$ kulek do $2k + 1$ szuflad tak, by w każdej szufladzie znalazła się nieparzysta liczba kulek?